

Klasa: 344-01/09-01/1070

Urbroj: 376-11-09-1

Zagreb, 17. srpnja 2009. godine

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 56. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08), u postupku analize tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji i određivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom te određivanja regulatornih obveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj dana 17. srpnja 2009. godine donijelo sljedeću

ODLUKU

- I. Trgovačka društva Amis Telekom d.o.o., Zagreb, Bani 75, H1 Telekom d.d., Split, Put Tršćenice 10, HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb, Savska cesta 32, Iskon Internet d.d., Zagreb, Garićgradska 18, Metronet telekomunikacije d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269d, OT-Optima Telekom d.d., Zagreb, Bani 75a, Primatel d.o.o., Zagreb, Dubravkin put 5, VIPnet d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1 i Voljatel telekomunikacije d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 48/1 određuju se operatorima sa značajnom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u vlastitu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji.
- II. Trgovačkom društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže; obveza nediskriminacije; obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude međupovezivanja; obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva; te obveza računovodstvenog razdvajanja.
- III. Ostalim trgovačkim društvima iz točke I. ove odluke određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže; obveza nediskriminacije; obveza transparentnosti uz obvezu objave minimalne ponude uvjeta međupovezivanja; te obveza nadzora cijena.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točaka II. i III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije „*Analiza tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“, koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a svako trgovačko društvo iz točke I. ove odluke obvezno je u potpunosti izvršavati sve regulatorne obveze koje su mu određene ovom odlukom.
- V. Standardna ponuda za usluge međusobnog povezivanja HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za telekomunikacijske operatore i davatelje usluga s dozvolom za pružanje javne govorne usluge u nepokretnoj mreži u Republici Hrvatskoj od 27. kolovoza 2007. godine ostaje na snazi do dana objave nove standardne ponude međupovezivanja u skladu s uvjetima iz dokumenta „*Analiza tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“ i primjenjuje se u svim dijelovima osim u dijelu koji se odnosi na regulaciju usluge prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži.

VI. Trgovačko društvo HT- Hrvatske telekomunikacije d.d. je obvezno najkasnije do dana 01. listopada 2009. godine objaviti standardnu ponudu međupovezivanja u skladu s uvjetima iz dokumenta iz točke IV. ove odluke.

VII. Rješenje Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije od 18. studenoga 2008. godine, klasa: 130-01/06-01/09, ur.broj: 376-11-18 kojim je određen način provedbe obveze računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva trgovačkom društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. ostaje neizmijenjeno i primjenjuje se u svim dijelovima osim u dijelu koji se odnosi na obvezu računovodstvenog razdvajanja na tržištu prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži.

VIII. Ova odluka objavit će se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije.

Obrazloženje

U skladu s člankom 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, dalje u tekstu: ZEK), Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) provela je po službenoj dužnosti postupak analize tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji. Naime, Vijeće HAKOM-a je u skladu s člankom 53. stavkom 1. ZEK-a, odlukom od 09. srpnja 2008. godine, (klasa: UP/I-344-01/08-01/1582, ur.broj: 376-11-08-01) utvrdilo mjerodavna tržišta podložna prethodnoj regulaciji, između ostalog i tržište završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu telefonsku mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji (tržište broj 3. iz Aneksa Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnim prethodnoj regulaciji). Isto tako, Vijeće HAKOM-a je odlukom od 09. srpnja 2008. godine, (klasa: UP/I-344-01/08-01/1584, ur. broj: 376-11-08-01) odredilo operatorima obvezu dostave svih potrebnih podataka za određivanje i analizu navedenog tržišta.

Naziv mjerodavnog tržišta iz točke I. izreke ove odluke izmijenjen je u odnosu na naziv istog mjerodavnog tržišta iz odluke o utvrđivanju mjerodavnih tržišta podložnih prethodnoj regulaciji od 09. srpnja 2008. godine, na način da je izraz „određena javna telefonska mreža“ zamijenjen izrazom „određena javna komunikacijska mreža“, čime se nije mijenjao niti jedan aspekt tržišta koje je analizirano, već njegov izričaj.

HAKOM je kreirao jedinstveni upitnik za operatore koji pružaju elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnim mrežama koji se sastoji od tri dijela - usluge započinjanja (originacije) poziva, usluge završavanja (terminacije) poziva i usluge prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj mreži. Podaci traženi u navedenom upitniku odnosili su se na vremensko razdoblje koje obuhvaća drugo polugodište 2005. godine., cijelu 2006. i 2007. godinu te prvo polugodište 2008. godine. Nakon zaprimanja i analize dostavljenih podataka, a u svrhu otklanjanja mogućih nejasnoća vezanih uz dostavljene podatke, HAKOM je dopisom od 13. studenog 2008. godine od određenih operatora zatražio dodatna pojašnjenja i/ili podatke koji nisu dostavljeni, a koji su potrebni za daljnju analizu mjerodavnog tržišta. Dana 28. studenog 2008.g. zaprimljeni su dodatni podaci i/ili pojašnjenja te je analiza nastavljena. Budući da je ovo mjerodavno tržište sastavni dio Preporuke Europske komisije, podložno je prethodnoj regulaciji bez provođenja testa tri mjerila.

Cilj postupka analize tržišta koji se sastoji od određivanja mjerodavnog tržišta i procjene postojanja jednog ili više operatora sa značajnom tržišnom snagom na tom tržištu te određivanja regulatornih obveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom, je utvrditi

ograničenja odnosno zapreke s kojima se na tržištu suočavaju operatori elektroničkih komunikacijskih mreža.

U skladu s čl. 22. st. 1. ZEK-a, HAKOM je na temelju analize mjerila potrebnih za procjenu operatora sa značajnom tržišnom snagom iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, dana 26. veljače 2009.g., a temeljem članka 56. stavka 4. ZEK-a, na javnu raspravu stavio prijedlog odluke iz članka 56. stavka 2. ZEK-a o određivanju operatora sa značajnom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji i regulatornim obvezama operatora sa značajnom tržišnom snagom u skladu s preprekama koje se mogu pojaviti na ovom tržištu kao i na pripadajućem maloprodajnom tržištu na koje operator sa značajnom tržišnom snagom može prenijeti svoju značajnu tržišnu snagu, zajedno s dokumentom „*Analiza tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji*“ (dalje u tekstu: dokument).

Sukladno članku 22. stavku 2. ZEK-a postupak javne rasprave na analizu tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu trajao je od 02. ožujka 2009.g. do 20. travnja 2009.g., a proveden je s ciljem da se svim zainteresiranim stranama omogući iznijeti svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge na predložene dokumente. Tijekom javne rasprave HAKOM je zaprimio komentare sljedećih društava koji djeluju na navedenom mjerodavnom tržištu: HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d., OT-Optime Telekom d.o.o., H1 Telekom d.d. te VIPneta d.o.o.

HAKOM je u provedbi postupka analize ovog mjerodavnog tržišta vodio osobito računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji i mjerodavnih Smjernica Europske komisije o analizi tržišta i utvrđivanju značajne tržišne snage sukladno zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge, u skladu s člankom 52. stavkom 4. ZEK-a.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta, temeljem čl. 54. st. 3. ZEK-a Vijeće HAKOM-a je odredilo dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji, što je detaljno obrazloženo u poglavlju 5. dokumenta. Na temelju toga je mjerodavno tržište završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji određeno zasebno za svakog operatora, odnosno obuhvaća uslugu završavanja (terminacije) poziva u vlastitoj javnoj komunikacijskoj mreži svakog od sljedećih operatora: Amis Telekom d.o.o., H1 Telekom d.o.o., HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Iskon Internet d.d., Metronet telekomunikacije d.d., OT-Optima Telekom d.d., Primatel d.o.o., VIPnet d.o.o., Voljatel telekomunikacije d.o.o.

Usluga završavanja (terminacije) poziva obuhvaća usluge međupovezivanja koje se nude na pristupnoj točki operatora na kojoj operator prenosi pozive predane od strane drugih operatora, kao i pozive upućene iz vlastite mreže, a usmjerene na vlastite zemljopisne brojeve (eng. *on net calls*) i na nezemljopisne brojeve (usluge s dodanom vrijednosti), brojeve hitnih službi i posebnih službi s te pristupne točke operatora na pojedina odredišta. Usluga završavanja (terminacije) poziva obuhvaća samo govorni promet, ali ne i podatkovni. Također, Vijeće HAKOM-a je odredilo da je mjerodavno tržište završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji, u zemljopisnoj dimenziji, nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Vijeće HAKOM-a je na temelju provedene javne rasprave i nakon analize svih pristiglih komentara, prijedloga i mišljenja, a uzevši u obzir način na koji je mjerodavno tržište određeno, utvrdilo da su trgovačka društva: Amis Telekom d.o.o., H1 Telekom d.o.o., HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Iskon Internet d.d., Metronet telekomunikacije d.d., OT-Optima Telekom d.d., Primatel d.o.o., VIPnet d.o.o., Voljatel telekomunikacije d.o.o.

operatori sa značajnom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u vlastitu javnu komunikacijsku mrežu te je slijedom navedenog, odlučeno kao u točki I. ove odluke. Detaljno obrazloženje primijenjenih mjerila temeljem kojih je utvrđeno postojanje nedostatnog tržišnog natjecanja i temeljem kojih su određeni operatori sa značajnom tržišnom snagom, nalazi se u poglavlju 6. dokumenta.

Temeljem članka 56. stavka 2. i 3. ZEK-a, a zbog postojećih i mogućih prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se u odsustvu regulacije pojavljuju na ovom mjerodavnom tržištu i na pripadajućem maloprodajnom tržištu na koje operator sa značajnom tržišnom snagom može prenijeti svoju značajnu tržišnu snagu, Vijeće HAKOM-a je odredilo regulatorne obveze svim operatorima sa značajnom tržišnom snagom, i to na način da je posebno odredilo regulatorne obveze trgovačkom društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (dalje u tekstu: HT), a posebno ostalim operatorima sa značajnom tržišnom snagom, a kako je detaljno obrazloženo u poglavljima 7. i 8. dokumenta koji je u cijelosti sastavni dio odluke.

Vijeće HAKOM-a je HT-u odredilo sljedeće regulatorne obveze: obvezu pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže; obvezu nediskriminacije; obvezu transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude uvjeta međupovezivanja; obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva; te obvezu računovodstvenog razdvajanja, te je odlučeno kao u točki II. ove odluke. Ostalim operatorima sa značajnom tržišnom snagom Vijeće HAKOM-a je odredilo sljedeće regulatorne obveze: obvezu pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže; obvezu nediskriminacije; obvezu transparentnosti uz obvezu objave minimalne ponude uvjeta međupovezivanja; te obvezu nadzora cijena, kako je određeno u točki III. ove odluke.

Trgovačka društva koja su određena operatorima sa značajnom tržišnom obvezna su izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u dokumentu. Slijedom navedenog, Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki IV. ove odluke. Sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a, HAKOM je zatražio mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja o načinu na koji je HAKOM odredio mjerodavno tržište i utvrdio operatore sa značajnom tržišnom snagom na tom tržištu sačinjava prilog A dokumenta i njegov je sastavni dio. Tijekom javne rasprave, provedene u razdoblju od 02. ožujka 2009. do 20. travnja 2009. godine, HAKOM je na objavljeni dokument zaprimio mišljenja, primjedbe i prijedloge sudionika javne rasprave. Odgovori HAKOM koji sadrže detaljnu stručnu obradu navedenih komentara, prijedloga i mišljenja, kao i razloge i pojašnjenja prihvatanja odnosno neprihvatanja istih, sadržani su u prilogu B dokumenta koji je njegov sastavni dio. Također, razlozi izmjena prvobitno predloženih načina provođenja regulatornih obveza, obrazloženi su u samom tekstu dokumenta. Dokument sadrži detaljno obrazloženje predmeta i tijeka postupka, utvrđenih činjenica, pravnih propisa i razloga koji su bili odlučni pri donošenju svih elemenata ove odluke. Radi kontinuiteta i pravne sigurnosti sudionika tržišta elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, Vijeće HAKOM-a odredilo je da postojeća HT-ova standardna ponuda za usluge međusobnog povezivanja ostaje na snazi do dana objave nove standardne ponude međupovezivanja na način određen dokumentom i primjenjuje se u svim dijelovima osim u dijelu koji se odnosi na regulaciju usluge prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži. Naime, nakon provedenog testa tri mjerila u skladu s člankom 53. stavkom 2. ZEK-a, Vijeće HAKOM-a je na temelju postupka analize tri mjerila zaključilo da tržište *prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži*, kao mjerodavno tržište, nije podložno prethodnoj regulaciji budući da na istom nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.

Također, navedeno tržište nije više niti dio mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnima prethodnoj regulaciji. Iz navedenog razloga je Vijeće HAKOM-a odlukom od 17. srpnja 2009., (klasa:344-01/09-01/1071, urbroj:376-11-09-1) ukinulo

regulatorne obveze na navedenom tržištu. Slijedom navedenog, Vijeće HAKOM-a je odlučilo kao u točki V. odluke.

Isto tako, HT je obavezan najkasnije do 01. listopada 2009. godine objaviti standardnu ponudu međupovezivanja u skladu s uvjetima koji su određeni u dokumentu „*Analiza tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu*“, te je odlučeno kao u točki VI. odluke.

Nadalje, HT-u je rješenjem Vijeća HAKOM-a od 18. studenoga 2008. godine, klasa: 130-01/06-01/09, ur.broj: 376-11-18 određen način provođenja obveze računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva. Navedena obveza bila je propisana Zakonom o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 60/04, 70/05) i izvršavanje iste još je u tijeku. Obzirom da je navedena obveza zadržana HT-u i nakon provedene analize ovog tržišta, Vijeće HAKOM-a je odlučilo da navedeno rješenje ostaje na snazi i primjenjuje se u svim dijelovima osim u dijelu koji se odnosi na obvezu računovodstvenog razdvajanja na tržištu prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži. Slijedom navedenog, Vijeće HAKOM-a je temeljem članka 56. stavka 2. ZEK-a odlučilo kao u točki VII. ove odluke.

U skladu s člankom 14. stavkom 4. ZEK-a, ova odluka će biti objavljena u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama HAKOM-a, te je odlučeno kao u točki VIII. odluke.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Gašper Gaćina, dipl. ing. el

Dostaviti:

- HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Savska cesta 32, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- Amis Telekom d.o.o., Bani 75a, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- H1 Telekom d.o.o., Put Tršćenice 10, 21000 Split - poštom s povratnicom
- Iskon Internet d.d., Garićgradska 18, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- Metronet telekomunikacije d.d., Ulica grada Vukovara 269/d, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- OT-Optima Telekom d.d., Bani 75/a, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- Primatel d.o.o., Dubravkin trg 5, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- Voljatelj telekomunikacije d.o.o., Radnička cesta 48/1, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
- spis